

af de nordiske landes deltagelse i et forhåbentligt kommende bredere sameuropæisk markedsområde“.

Den fælles optræden under Kennedy-runden viste vejen. „Hvorfor ikke udvikle det, der her er påbegyndt så godt, til et almindeligt handelspolitisk samarbejde under udnyttelse af det faktum, at det nordiske område som køber er en stormagt ...“.

Til forskel fra de øvrige talere indstemedede Aksel Larsen da også „så ganske og aldeles“ i Cassels indlæg og anbefalede hans forslag om en fællesnordisk arbejdsgruppe ved EEC-kommissionen i Bruxelles under forhandlingerne om medlemskab. „Det vil være en ulykke, ikke blot for Norden som helhed, men for hvert af vore lande, om vi enkeltvis og uafhængigt af hverandre forbereder os på sådanne forhandlinger og går ind i dem. Først bør vi samordne og forene vore økonomiske og handelspolitiske bestræbelser — intet land bør gå alene — og samlet bør vi til sin tid forhandle“.

Henry Christensen om Norden og Europa.

Henry Christensen beskæftigede sig i sit indlæg især med den danske landbrugs-eksports stilling inden for EFTA (se side 12). I øvrigt fremhævede han de nordiske landes voksende økonomiske afhængighed af verden uden for Norden og tilføjede: „De nordiske lande er hverken delt eller samlet en magt, der kan tvinge eller bøje Fællesmarkedets udvikling. De nordiske lande må i dag ganske klart se i øjnene, at Fællesmarkedet er der, og at fællesskabet for hele Europa må bygge på dette grundlag, hvis man ønsker et bredt fællesskab“.

Poul Møller og Ohlin veksler replikker.

Poul Møller deltog kun med nogle korte bemærkninger i generaldebatten. Herunder advarede han bl. a. mod Cassels tanke om et fællesnordisk udvalg, „der skulle koordinere hele den nordiske politik på dette område“. Et sådant fællesorgan kunne medføre, at der ikke skete noget, og at udviklingen gik i stå. Han troede derfor ikke, at man fra dansk side ville acceptere et sådant organ.

Til Ohlins forhåbning om, at Danmark ikke alene ville søge medlemskab af EEC, replicerede Poul Møller, at „Nordisk Råds medlemmer stadig må betragte det som en mulighed, hvis ikke vi kan, hvad vi alle

håber og ønsker, være flere nordiske lande, der kan gå ind i fællesskabet“.

Da Ohlin herpå svarede, at „vår huvudsträvan måste vara att inte föra det europeiska samarbetet in på linjer som slår sönder den nordiska enhet som vi här i rådet under fjorton år sökt främja och under senare år äntligen har lyckats utveckla i något snabbare takt än tidigare“, erklærede Poul Møller sig enig med Ohlin i, at „det gælder at holde sammen på de nordiske institutioner.“ Men han tilføjede, at „det er ikke opgaven at isolere Norden. Den vigtigste og den største opgave i vor generation er at finde vor plads i et europæisk samarbejde, og helst alle nordiske lande.“

Finlands eksport til Norden tredoblet i EFTA.

Af naturlige grunde tog Finlands delegerede kun i ringe grad del i generaldebattens markedsdrøftelse.

Handels- og industriminister Olavi Salonens indlæg behandlede navnlig væksten i den nordiske samhandel inden for rammen af EFTA. Han pegede på, at for Finlands vedkommende havde udviklingen endda været særlig gunstig:

„Finland har sedan 1959 mer än tredubblat sin export till de övriga nordiska länderna medan importen ökat något mindre. Finland är i själva verket det land vars handel med de övriga nordiska länderna ökat mest under ifrågavarande period“.

Den finske handels- og industriminister omtalte også det produktionssamarbejde, som var blevet etableret mellem de nordiske metalindustrier gennem deres såkaldte „underleverandørbørs“. Denne samarbejdsform modvirkede på en naturlig måde den ellers problematiske overførelse af arbejdskraft fra ét land til et andet (dette naturligvis sagt med tanke på den stærke emigration fra Finland til Sverige). Han gav derfor udtryk for det ønskelige i en øget kapitalstrøm over grænserne i Norden for at nyetablere eller udvide virksomheder, som kunne komplettere produktionsstrukturen i det kapital-eksporterende land.

Finland og markedsplanerne.

Hvad angår det europæiske markeds-samarbejde mindede minister Salonen om, at man fra finsk hold allerede tidligere havde